

DECÀLEG DEL CREAMF SOBRE LA GESTIÓ FORESTAL

- 01** **La gestió forestal ha de fer front a un nou entorn climàtic i social que canvia acceleradament.** Aquest nou entorn està provocant canvis en la composició d'espècies i pèrdua de biomassa. Els boscos respondran progressivament o de manera més sobtada, amb mortalitats massives d'arbres causades principalment per sequera, plagues i/o incendis. D'altra banda, els boscos ja han de fer front a les noves demandes de la societat i això fa que augmenti la pressió pels anomenats serveis ecosistèmics que proporcionen. Cal acompanyar el bosc en la seva transició cap a aquest nou context socioambiental.
- 02** **L'objectiu principal de la gestió forestal a Catalunya ha de ser restaurar, mantenir o millorar la salut o funcionalitat ecològica dels boscos.** Només així podem assegurar que es conserva la seva biodiversitat i que mantenim a llarg termini el benestar i els serveis que els boscos aporten a la societat. La gestió forestal ha de permetre guanyar temps i evitar transicions traumàtiques que poden comportar pèrdues de sòl i col·lapses en els serveis ecosistèmics i la biodiversitat, a banda de riscos per a la població associats a perturbacions com els incendis forestals.
- 03** **La gestió ha de buscar aconseguir boscos multifuncionals,** que proveeixin el màxim de funcions i serveis, però **caldrà adaptar aquesta provisió als objectius específics de cada cas,** en funció de les potencialitats de cada bosc. Això vol dir que de vegades es podrà combinar la gestió orientada a l'aprofitament forestal amb la destinada a la prevenció d'incendis o a la conservació de la biodiversitat, però això no ha de perquè passar sempre, i llavors caldrà triar.

04

Mantenir la funcionalitat dels boscos requereix eines de gestió forestal molt diverses amb gradients d'intervenció que van des de promoure l'evolució lliure de les masses forestals fins a la rompuda del bosc i la substitució per conreus o pastures, passant per tallades de freqüència i intensitat variables segons els objectius específics i el context socioambiental de cada lloc. Aquesta gestió és necessàriament complexa, aplicada a escales espacials molt diferents i integrada en els sistemes socioecològics locals, i amb resultats a mig i llarg termini.

05

La gestió forestal ha de ser basada en el coneixement que proporciona la ciència: ha de contemplar l'estat de salut actual de cada bosc, les diverses funcions que s'hi donen i els serveis potencials del bosc; ha de considerar escales espacials molt diferents (rodal, paisatge, conca, regió), i escales de temps també diverses i com a mínim de dècennis; ha de contemplar el context ambiental actual però també el futur que resultarà del canvi climàtic. A Catalunya hi ha molts actors de l'àmbit de la recerca que poden aportar informació i dades d'alta qualitat que s'han de transferir a la planificació de la gestió.

06

La gestió forestal ha de prioritzar les anomenades solucions basades en la natura: aquestes permeten que els boscos mantinguin la complexitat que es requereix per ser resilents als canvis i per oferir múltiples funcions i serveis ambientals. Un bosc monoespecífic i amb una estructura simplificada difícilment podrà oferir el que li demanem. El concepte de solucions basades en la natura ens ha de permetre alinear les estratègies forestals, de gestió del territori i de conservació de la biodiversitat catalanes, espanyoles i europees.

07

Cal combinar la gestió amb la recuperació dels processos naturals perduts que regulen la dinàmica del bosc, com són l'herbivoria i els règims d'inundacions o d'incendis. Aquesta combinació també ha de comprendre els processos associats a l'activitat humana, com és l'extracció de fusta o la pastura dels ramats domèstics. Cal una visió de conjunt que contempli els sistemes naturals i humans amb les seves dinàmiques respectives i la valoració dels riscos associats a aquests processos. Aquesta recomanació està totalment alineada amb les estratègies forestals i de conservació de la biodiversitat europees i espanyoles i amb el concepte de solucions basades en la natura.

08

Cal fer una planificació territorial dels usos del bosc per assegurar que la gestió manté la complexitat i multifuncionalitat a escala de paisatge. La gestió forestal s'ha de recolzar en l'ordenació i la planificació territorials, ha de ser compartida i ha d'estar integrada en la dinàmica socioeconòmica del territori. En aquest sentit, cal avançar cap a un model compartit de gestió del bosc, amb estratègies i indicadors acordats entre els diversos sectors concernits i que tinguin en compte tant els condicionants ambientals com els socioeconòmics.

09

Cal una reflexió específica i de conjunt sobre la problemàtica dels incendis forestals, que avaluï la idoneïtat i la factibilitat d'aplicar diverses eines de gestió a situacions socioambientals diferents. No es poden aplicar reduccions de la càrrega de combustible arreu ni gestionar tot el paisatge per a la prevenció d'incendis, per motius diversos (ecològics, socials, i també econòmics). Caldrà per tant acceptar una certa freqüència d'incendis, prioritzar on es fan les intervencions més intenses i on és més raonable fer servir el foc com un procés natural i promoure la dinàmica lliure dels ecosistemes.

10

Cal entendre el bosc com un ecosistema clau i posar-lo en valor pel seu paper en la conservació de la biodiversitat, en la provisió de funcions, béns i serveis essencials per al conjunt de la societat. Per a aconseguir-ho cal enriquir i ampliar el relat sobre què considerem gestió forestal, incorporant-hi la recuperació i el manteniment de processos naturals com una eina clau.

